

**NATIONALE
HOGE
RAAD
PERSONEN met een
HANDICAP**

Activiteitenverslag 2021

In het voorliggende activiteitenverslag van de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) vindt u een overzicht van zijn werking tijdens de periode van 1 januari 2021 tot 31 december 2021.

Een dergelijk verslag is geen wettelijke verplichting, maar de leden van de NHRPH vinden het belangrijk om te communiceren over hun activiteiten en bezorgdheden. Dit jaarverslag wordt in elektronische vorm verspreid. Het is in het Nederlands en het Frans beschikbaar op de website van de NHRPH: <http://ph.belgium.be>.

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
De NHRPH in cijfers	6
Deel I. Werking van de NHRPH	7
1. Opdracht	8
2. Organisatie	8
3. Vergaderingen	10
4. Communicatie	12
Deel II. Adviezen en standpunten	14
1. Het belang van voorbereidend werk	15
2. Overzicht en algemene vaststelling	15
Deel III. Samenwerking met het beleid	20
1. Federaal Actieplan Handicap	21
2. Samenwerking met de Minister belast met personen met een handicap, mevrouw Karine Lalieux	21
3. Samenwerking met de Minister bevoegd voor mobiliteit, de heer Georges Gilkinet	21
4. Samenwerking met de Minister van klimaat, leefmilieu, duurzame ontwikkeling en Green Deal van België, mevrouw Zakia Khattabi	21
5. Samenwerking met de Minister bevoegd voor sociale zaken en volksgezondheid, de heer Frank Vandenbroucke	22
6. Artikel 22ter van de Belgische Grondwet	22
7. Febelfin	23
8. Verkiezingen	23
Bijlage I - Samenvatting van de plenaire vergaderingen	24
Bijlage II - Samenstelling NHRPH (situatie van eind 2021)	31
Bijlage III - Locatie en logistiek	32
Bijlage IV - Contact	32

Voorwoord

In 2021 leerden we stilaan leven met de pandemie. Er kwam een succesvolle vaccinatiecampagne op gang, met dank aan de vele duizenden professionelen en vrijwilligers. Er waren nog steeds maatregelen, maar restaurants, cafés, bioscopen en theaters gingen voorzichtig weer open.

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) moest zelf ook zijn werkwijze aanpassen. Zijn plenaire vergaderingen verliepen in 2020 en 2021 online. Desondanks was de NHRPH zeer actief. Bewijs hiervan zijn de 43 adviezen, een recordaantal!

Ook in de adviezen is de pandemie zeer aanwezig. Er waren 2 adviezen over de verlenging van de COVID-premie en 2 over de verlenging van de tijdelijke werkloosheid. De versnelde digitalisering leidde tot adviezen over telewerken, onlinebankdiensten en de controle van geparkeerde voertuigen door scancars.

Daarmee botsen we meteen op een van de grote uitdagingen van onze tijd: de versnelde digitalisering. Digitale innovaties hebben een grote impact op ons dagelijks leven. We kunnen zowat alles regelen vanuit onze luie stoel of via onze smartphone: winkelen, tickets kopen, abonnementen verlengen, vergaderen, werken, ... Ook voor personen met een handicap (PMH) biedt dat zeer veel mogelijkheden, want de hedendaagse technologie laat veel toe: spraaktoepassingen, automatische boodschappen, gebarentaal, handelen zonder verplaatsingen, apps, ...

Maar... wat als die toepassingen niet toegankelijk zijn voor sommige personen met een handicap? Bijvoorbeeld voor blinde of dove personen, voor personen met een motorische of een verstandelijke handicap, maar ook voor de ouderen onder ons? Sommige essentiële diensten zoals banken en stations sluiten fysieke loketten. Voor mensen die niet mee zijn met de digitale revolutie valt er zo een laagdrempelig en menselijk kanaal weg.

De digitale kloof is immers een realiteit voor veel mensen en de maatschappij mag dat niet negeren. In het regeerakkoord van 2020 staat: "Wij willen een solidair land waar we niemand achterlaten, iedereen naar waarde schatten en tegen tegenslagen beschermen." De NHRPH zal eraan blijven herinneren dat er naast de digitale weg ook andere toegankelijke kanalen moeten blijven.

Ook de scancars die in steeds meer steden en gemeenten de geparkeerde auto's controleren creëren nieuwe problemen. Personen met een handicap in het bezit van een blauwe parkeerkaart mogen in veel gemeentes gratis parkeren en gebruik maken van de voorbehouden plaatsen. Jammer genoeg lezen de scancars niet de parkeerkaart achter de voorruit, maar enkel de nummerplaat van de wagen. PMH hebben niet altijd een eigen wagen en rijden vaak met anderen mee als ze hun kaart gebruiken. Zo krijgen ze vaak onterecht een boete. De NHRPH eist dat de PMH hun parkeerkaart vlot kunnen blijven gebruiken zonder bang te zijn voor sancties en zonder administratieve overlast.

Verder is de NHRPH verheugd over het initiatief van mevrouw Karine Lalieux, Minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris, namelijk het Federaal actieplan Handicap. Met dat plan spoort

ze haar collega-ministers aan om binnen hun bevoegdheidsdomein een aantal maatregelen te ontwikkelen ten voordele van personen met een handicap. Hopelijk komen de ministers snel met concrete resultaten. De adviezen hierover vindt u op onze website.

Naast het uitbrengen van adviezen doet de NHRPH natuurlijk nog veel meer. Dat leest u verder in dit activiteitenrapport.

De NHRPH is zelf ook digitaal actief via de website, de nieuwsbrief en Twitter. Uit de meest bezochte en meest gelezen berichten leren we wat de mensen belangrijk of interessant vinden. Berichten over de NMBS scoren daarbij steeds hoog. Logisch ook, want PMH hebben meer nog dan anderen nood aan toegankelijk openbaar vervoer. De NHRPH heeft een constructieve dialoog met de NMBS en pleit daarbij niet alleen voor toegankelijke treinen, maar ook voor toegankelijke stations, assistentie en informatie. Naast de werkzaamheden rond de ontwikkeling van de nieuwe voertuigen van het type M7 had de NHRPH vooral aandacht voor het toekomstige openbaredienstencontract van de NMBS, voorheen beheerscontract genoemd.

Nog een thema dat erg belangrijk is voor de achterban van de NHRPH is de werking van de DG Personen met een handicap (DG HAN), de instelling die verantwoordelijk is voor de medische controles en de uitbetaling van bepaalde tegemoetkomingen aan PMH. In 2021 nam de heer André Gubbels afscheid als directeur-generaal. In afwachting van een nieuwe aanstelling neemt de heer Yves De Smedt de functie waar. Binnen de DG zijn momenteel grote projecten bezig: TRIA (een informaticaproject van de DG voor de verwerking van tegemoetkomingsdossiers), ExcelHan, een verbeterde fysieke toegankelijkheid van de diensten, ...). Die projecten zijn hoognodig. Voor de NHRPH moeten deze projecten aan twee minimeisen voldoen: de PMH een vlottere toegang tot hun rechten geven en de administratieve en medische behandeling van de dossiers uniformiseren.

Tot slot wil ik een oude, maar helaas nog steeds actuele verzuchting herhalen, het personeelstekort van ons secretariaat. Het secretariaat staat in voor de dagelijkse werking van de NHRPH, maar blijft onderbemand. Doorheen de jaren zijn er weliswaar enkele nieuwe krachten bijgekomen, maar dat zijn er minder dan het aantal medewerkers die zijn vertrokken. Als het beleid echt wil dat de NHRPH zijn rol kan blijven spelen, dan moet het hier dringend werk van maken.

Toch wens ik positief te eindigen. De donkerste fase van de pandemie lijkt nu toch echt wel voorbij. En ondanks alles lijkt de maatschappij zich in groeiende mate bewust te worden van de noden van de PMH. Laten we dus alert, maar hoopvol zijn!

Gisèle Marlière

Voorzitster NHRPH

De NHRPH in cijfers

43

adviezen heeft de NHRPH in 2021 uitgebracht. Dat is een record! In 2020 waren dat er nog 27.

109

De leden van de NHRPH namen in 2021 deel aan 109 vergaderingen (in 2020 waren dat er 69). Het gaat o.a. om de plenaire vergaderingen, bureauvergaderingen, interne en externe werkgroepen, rondetafelconferenties, ontmoetingen met politici, enz.

38.714

mensen bezochten de website van de NHRPH in 2021.

20

De NHRPH bestaat uit 20 leden die voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar aangesteld worden: personen met een handicap, vertegenwoordigers van personen met een handicap of experts inzake handicaps.

Begin 2020 liep het zesjarige mandaat af en werd de NHRPH opnieuw samengesteld.

1.800.000

personen met een handicap telt België, toch als we uitgaan van de statistieken van de Wereldgezondheidsorganisatie, die het aantal personen met een handicap op ongeveer 15 % van de totale bevolking schat. Dit geen officieel cijfer, want op Belgisch niveau zijn er geen statistieken over alle personen met een handicap. De NHRPH vertegenwoordigt deze groep en verdedigt haar belangen.

2.705

abonnees uit Wallonië, Vlaanderen, Brussel en het buitenland ontvangen de elektronische nieuwsbrief van de NHRPH.

Deel I. Werking van de NHRPH

1. Opdracht

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH), werd opgericht in 1967. De huidige algemene opdracht van de NHRPH werd vastgelegd bij het koninklijk besluit van 9 juli 1981 (B.S. van 12/08/1981) tot oprichting van de NHRPH. Dit koninklijk besluit belast de NHRPH met het onderzoek van alle problemen inzake personen met een handicap die overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de nationale bevoegdheid behoren.

Om deze ruim omschreven taak tot een goed einde te brengen, mag de NHRPH onder meer adviezen verstrekken en voorstellen doen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de betrokken ministers (*cf. Deel II. Adviezen en standpunten*).

Concreet verklaart de NHRPH zich bevoegd voor alle federale materies die een rechtstreekse of onrechtstreekse weerslag hebben op het leven van personen met een handicap en hun familie. Op grond van de beginselen van het in 2009 door België bekrachtigde Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap is de NHRPH het enige officiële representatieve orgaan voor personen met een handicap van het maatschappelijk middenveld op federaal niveau.

2. Organisatie

De NHRPH telt drie permanente beheersorganen: de plenaire vergadering, het bureau en het secretariaat. Daarnaast organiseert de NHRPH ook thematische werkgroepen.

De **plenaire vergadering** bestaat uit alle leden van de NHRPH en de vertegenwoordigers van de Eerste Minister en de ministers die bevoegd zijn voor Begroting, Werk en Sociale Zaken. Geregeld worden ook experten of parlementsleden uitgenodigd om een bepaalde problematiek op de plenaire vergadering toe te lichten. Gewoonlijk komt de plenaire vergadering een keer per maand samen, behalve in juli en augustus.

In de plenaire vergaderingen nemen de leden beslissingen over te verstrekken adviezen, acties die ondernomen moeten worden, op te richten interne werkgroepen, de samenwerking met externe werkgroepen of de deelname eraan. Zij keuren er ontwerpen van advies goed en nemen een standpunt in over elk dossier of vraagstuk dat verband houdt met de situatie van personen met een handicap en tot de federale bevoegdheid behoort.

Na elke plenaire vergadering publiceert de NHRPH een elektronische nieuwsbrief met een beknopte weergave van de belangrijkste agendapunten (*cf. Bijlage I*).

Het **bureau** is samengesteld uit de voorzitter en drie ondervoorzitters. In voorkomend geval wordt de vertegenwoordiger van de toezichthoudende minister uitgenodigd op de vergaderingen.

Het bureau vergadert telkens wanneer de goede werking van de NHRPH dit vereist of op verzoek van de voorzitter. Gezien de huidige werklast is minstens een maandelijkse vergadering noodzakelijk die doorgaans een à twee weken voor de plenaire vergadering plaatsvindt.

Het bureau heeft als taak de werkzaamheden van de NHRPH voor te bereiden en te coördineren. Zo stelt het bureau de agenda op voor de volgende plenaire vergadering.

Het **secretariaat** wordt verzorgd door de Directie-generaal Personen met een handicap van de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid. Het team is niet alleen belast met de dagelijkse werking van de NHRPH, maar ook van het Belgian Disability Forum vzw (hierna: BDF).

Het secretariaat staat onder meer in voor:

- het voorbereidende werk en de opvolging van de interne en externe vergaderingen (opstellen van de agenda, logistieke organisatie, uitnodigingen en verslaggeving) voor 109 vergaderingen in 2021
- de voorbereiding van de adviezen (analyse van de context en de bestaande teksten, opstellen van een ontwerp, verwerken van de bijdragen van de leden, nalezen van de bijdragen in het Frans en het Nederlands) en de opvolging van het dossier achteraf
- de opsporing en analyse van actuele kwesties
- de ondersteuning van de leden wanneer ze de NHRPH vertegenwoordigen (ontmoetingen organiseren, mondelinge interventies voorbereiden, contacten met de pers, ...)
- de verspreiding van informatie (in het Frans en Nederlands, en in easy read in het Frans en het Nederlands) via de websites, mailings, Twitter en de press corner
- de bevraging van de leden van de NHRPH en het BDF
- het opstellen van positiesnota's, jaarverslagen en andere documenten
- telefonisch onthaal
- de opvolging van de correspondentie
- de contacten met het beleid, het middenveld en andere stakeholders
- het actueel houden en aanvullen van de websites van de NHRPH en het BDF
- de ondersteuning van de beslissingsorganen van de NHRPH en het BDF
- ...

Thematische werkgroepen (WG's)

Om bepaalde bijzondere thema's grondiger te onderzoeken, heeft de NHRPH werkgroepen opgericht, bestaande uit leden en eventueel experts op het onderzochte domein.

De leden van de NHRPH nemen op grond van hun expertise deel aan werkgroepen. Zij bevelen ook experts aan die deelnemen aan de vergaderingen. Deze worden altijd goedgekeurd door de plenaire vergadering.

In 2021 zijn 5 interne werkgroepen van de NHRPH regelmatig bijeengekomen:

- WG NMBS
- WG Toegankelijkheid – Mobiliteit
- WG Ethiek
- WG Tewerkstelling
- WG Rechtsbekwaamheid

Deze werkgroepen bereiden de adviezen en positiesnota's voor die de plenaire vergadering vervolgens bespreekt en goedkeurt.

De NHRPH heeft in 2021 ook deelgenomen aan verschillende externe WG's:

- het Belgisch platform armoedebestrijding
- het platform van de adviesraden handicap van de deelgebieden; de NHRPH verzorgt het secretariaat van dit platform
- de Begeleidingscommissie Unia (art. 33.2 UNCPRD)
- de Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)
- PRM Work Group Brussels Airport
- het Raadgevend Comité van de Treinreizigers
- de Ronde Tafel Infrabel
- de Federale Commissie voor Verkeersveiligheid
- de COVID-taskforce Kwetsbare Groepen
- de werkgroepen van de DG HAN voor het uitvoeren van projecten om de dienstverlening van de DG HAN efficiënter te maken
- de stuurgroep DG HAN voor het uitvoeren van TRIA, een informaticatool voor dossierbeheer

Tot slot organiseert de NHRPH om de 3 maanden een vergadering met Unia in het kader van een samenwerkingsovereenkomst rond de strijd tegen discriminatie van PMH en neemt deel aan de werkzaamheden van het BDF in het kader van de alternatieve verslagen UNCPRD en andere internationale rapportage.

Ten minste één secretariaatsmedewerker neemt deel aan elke vergadering. Hij bereidt de vergadering voor met de leden en experts, en zorgt voor de opvolging van de vergadering.

3. Vergaderingen

In 2021 hield de NHRPH 51 interne vergaderingen:

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Plenaire vergadering</i>	13	18/01 – 22/02 – 15/03 – 25/03 – 19/04 – 17/05 – 21/06 – 07/07 – 20/09 – 18/10 – 20/10 – 22/11 – 13/12
<i>Bureau - Bureau met Kabinet Lalieux</i>	13	11/01 – 01/02 – 01/03 – 12/04 – 03/05 – 01/06 – 07/06 – 05/07 – 02/08 – 06/09 – 04/10 – 08/11 – 29/11
<i>Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit</i>	5	22/02 – 19/04 – 21/06 – 18/10 – 13/12
<i>Werkgroep Ethiek</i>	9	18/01 – 10/03 – 31/03 – 19/04 – 17/05 – 21/06 – 18/10 – 22/11 – 13/12
<i>Werkgroep Tewerkstelling</i>	5	15/03 – 17/05 – 03/08 – 20/09 – 22/11
<i>Werkgroep Rechtsbekwaamheid</i>	5	21/04 – 20/05 – 24/06 – 15/07 – 09/12
<i>Werkgroep Mantelzorgers</i>	1	08/06
TOTAAL	51	

De leden van de NHRPH namen ook deel aan 58 externe vergaderingen:

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Bureau en Unia</i>	4	24/03 - 16/06 - 22/09 - 24/11
<i>Vergadering met ministeriële kabinetten</i>	14	06/01 - 13/01 - 02/02 - 02/02 - 23/02 - 12/04 - 20/04 - 05/05 - 18/05 - 26/05 - 08/06 - 06/07 - 22/07 - 17/11
<i>Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)</i>	4	05/02 - 29/04 - 22/06 - 21/10
<i>Federale Commissie voor Verkeersveiligheid</i>	1	22/06
<i>Infrabel</i>	3	27/01 - 02/06 - 07/06
<i>Raadgevend Comité van de treinreizigers</i>	1	29/06
<i>Werkgroep Luchthaven</i>	3	24/02 - 11/05 - 16/12
<i>Werkgroep NMBS</i>	4	04/03 - 03/06 - 02/09 - 02/12
<i>Platform van de adviesraden</i>	4	05/03 - 02/07 - 01/10 - 03/12
<i>Armoedeplatform</i>	3	24/02 - 15/09 - 24/11
<i>Taskforce COVID19 Kwetsbare Groepen</i>	2	27/01 - 19/05
<i>Begeleidingscommissie Unia - artikel 33.2 UNCRPD</i>	7	27/01 - 24/03 - 01/04 - 26/05 - 16/06 - 22/09 - 24/11
<i>Vergaderingen met het UNCRPD-coördinatiemechanisme</i>	1	01/04
<i>Vergaderingen met UNIA (samenwerkingsakkoord strijd tegen discriminatie PMH)</i>	4	24/03 - 16/06 - 22/09 - 24/11
<i>Year of Rail (ontmoeting met de Europese Commissie en EDF)</i>	1	24/02
<i>Febelfin</i>	2	13/04 - 20/10
TOTAAL	58	

Daarnaast nam de NHRPH het woord tijdens 3 belangrijke externe evenementen:

- de hoorzitting in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 21 februari, over het verbeteren van de toegang van personen met een beperkte mobiliteit tot het treinverkeer
- de Conferentie over Werkgelegenheid op 7 en 8 september
- de werkgroep Handicap van de Conseil de Stratégie et de Prospective van AViQ over de toegang tot gezondheidszorg voor personen met een handicap, op 21 september

4. Communicatie

De NHRPH wil zijn engagement in de verf zetten. De NHRPH streeft ernaar zijn deelname aan de politieke debatten en beslissingen te versterken en zijn standpunten zo breed mogelijk uit te dragen.

In 2021 heeft de website van de NHRPH (<http://ph.belgium.be/>) de volgende aanpassingen ondergaan:

- Aanmaak van een overzichtspagina over toegankelijkheid en mobiliteit: **Dossier Toegankelijkheid en Mobiliteit**. Op deze pagina staat alle info over:
 - de standpunten en adviezen van de NHRPH over dit onderwerp
 - een link naar de databank van het European Disability Forum (EDF) ter bestrijding van discriminatie op gebied van toegankelijkheid van het vervoer
 - links naar de regionale expertisecentra in toegankelijkheid, Inter en CAWaB
 - teksten die gemakkelijk te lezen en te begrijpen zijn (Easy read)
 - de Digital Accessibility Toolkits van het EDF
 - de EU-richtlijn webtoegankelijkheid
 - enkele video's die de bevolking bewust willen maken van de Doelstellingen voor Duurzame Ontwikkeling (SDG's) waarvan toegankelijkheid een belangrijk onderdeel is
- Alle **NHRPH-adviezen** van 2021
- Update van de **NHRPH-nieuwsberichten** en het **persoverzicht**
- Toevoeging van 2 nieuwe positienota's over **Toegankelijkheid van ziekenhuizen** en **Participatie van personen met een handicap aan besluitvormingsprocessen**
- Update van de pagina **Gemakkelijk te lezen**: de NHRPH spant zich in om van zijn belangrijkste adviezen een versie te bieden die gemakkelijk te lezen en te begrijpen is voor iedereen
- Verdere verbeteringen (technisch en inhoudelijk) aan de website om aan de GDPR-wetgeving (General Data Protection Regulation) en het **AnySurfer**-label te voldoen

In 2021 is het totale aantal bezoekers van de NHRPH-website na een terugval in 2020 weer gestegen:

# bezoeken per taal	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Frans</i>	2.152	2.383	4.855	9.798	8.871	18.337	16.568	23.399
<i>Nederlands</i>	1.289	2.269	3.190	3.796	4.924	8.468	9.888	9.368
<i>Duits</i>	199	287	282	1.023	2.003	6.367	3.085	5.199
<i>Andere talen</i>	1.276	1.631	3.236	1.549	3.508	2.360	2.350	748
TOTAAL	4.916	6.570	11.563	16.166	19.306	35.532	31.891	38.714

In deze 2 tabellen vindt u de top 3 van onze meest bekeken adviezen en nieuwsberichten in 2021:

Top 3 - Adviezen 2021	# bezoeken
<i>Advies 2021/25 - Federaal Handicapplan</i>	1.075
<i>Advies 2021/23 - Verlenging van de COVID-premie</i>	661
<i>Advies 2021/02 - Toegankelijkheid NMBS voor personen met een handicap</i>	513

Top 3 - Nieuwsbrieven 2021	# bezoeken
08/02/2021 - Duurdere treintickets en minder loketten	854
25/06/2021 - Sommige treinen zijn niet toegankelijk voor personen met een handicap	827
12/03/2021 - Opname in de grondwet van een specifieke bepaling ten gunste van personen met een handicap: een hefboom voor de erkenning van hun rechten	500

De NHRPH verstuurt 2 soorten **mailings**:

- een algemene e-mail – minstens eenmaal per maand – naar de 2.705 abonnees van de nieuwsbrief; hierbij komen de algemene nieuwsberichten en standpunten van de NHRPH aan bod
- een exclusieve mailing naar de leden van de pagina Members Only voor de ontvangst van vergaderstukken (uitnodigingen, agenda's, verslagen, ...)

De NHRPH heeft ook een Twitteraccount (<https://twitter.com/csnph>). Via dit kanaal wil hij een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat door nieuws, standpunten en uiteenzettingen over het beleid inzake personen met een handicap onder de aandacht te brengen. In 2021 heeft de NHRPH 118 tweets verstuurd die in totaal 20.681 keer werden bekeken (tweet impressions).

Top 3 - Tweets 2020	# bezoeken
31/05/2021 - De NHRPH maakt zich toch zorgen over de toegankelijkheid van de #KustExpress treinen voor personen met een handicap	1.728
23/09/2021 - Geldautomaten BATOPIN - Personen met een handicap weer het kind van de rekening	1.554
22/04/2021 - Advies van de NHRPH over een ontwerp van een kaart of bord dat voertuigen voor het gemeenschappelijk vervoer van personen met een handicap toelaat om de busstrook op de rijweg te gebruiken	1.106

Deel II.

Adviezen en standpunten

De NHRPH is in de eerste plaats een adviesinstantie. Enerzijds moet de minister bevoegd voor de tegemoetkomingen voor personen met een handicap de NHRPH te raadplegen met betrekking tot elk ontwerp van koninklijk besluit overeenkomstig artikel 20 van de wet van 27 februari 1987 inzake personen met een handicap. Anderzijds kan de NHRPH ook op eigen initiatief of op verzoek van andere ministers of federale instanties adviezen uitbrengen over iedere federale materie die gevolgen kan hebben voor personen met een handicap.

In 2021 heeft de NHRPH 43 adviezen verstrekt: 21 op eigen initiatief en 22 op verzoek.

Er werd ook een **positienota over de participatie van personen met een handicap aan besluitvormingsprocessen** genomen.

1. Het belang van voorbereidend werk

Elk advies vergt een grondige voorbereiding: het secretariaat analyseert het algemene kader van het verzoek van de minister of de feitelijke situatie. Aan de hand van deze voorbereidende analyse zal het bureau naar de plenaire vergadering gaan met de vraag om een advies uit te brengen. De plenaire vergadering beslist dan al dan niet een advies op te stellen en debatteert over de inhoud ervan. Indien nodig is er overleg tussen leden en experts in een bestaande of ad hoc werkgroep.

Vaak wordt gewezen op transversale aandachtspunten voor alle adviezen: het belang om de NHRPH vanaf het begin van de politieke denkoefening te raadplegen, de noodzaak om rekening te houden met de behoeften van alle personen met een handicap, de noodzaak om waar nodig te voorzien in aanpassingen en alternatieven, het belang van een evaluatie van de maatregel op termijn en van het betrekken van de NHRPH bij dit evaluatieproces.

2. Overzicht en algemene vaststelling

Er werden 9 adviezen uitgebracht die rechtstreeks verband houden met de COVID-19-pandemie:

- **2021/03** over het ontwerp van koninklijk besluit (KB) tot wijziging van het KB van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en het leefloon: Het ontwerp van koninklijk besluit voorgelegd aan de NHRPH heeft tot doel de maatregel te verlengen die beoogt de tijdelijke werkloosheidsuitkeringen wegens overmacht ontvangen door personen met een handicap gelijk te stellen met het arbeidsinkomen voor de berekening van de tegemoetkomingen voor personen met een handicap.
- **2021/08, 2021/23, 2021/36, 2021/41** over de verlenging van de COVID-premie: een voorontwerp van wet beoogt de verlenging van de periode waarin de tijdelijke premie kan worden toegekend aan de gerechtigden op bepaalde socialebijstandsuitkeringen.
- **2021/09, 2021/24, 2021/43** over het ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 6 juli 1987: dit ontwerp betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en de integratietegemoetkoming (IT) heeft tot doel de negatieve effecten van de regeling van de tijdelijke economische werkloosheid ingevolge de gezondheids crisis te voorkomen, en wijzigt de regels voor de berekening van de integratietegemoetkoming.
- **2021/28** over vergaderingen en opleidingen op afstand. Sinds de COVID-19-pandemie en de gerelateerde restricties gebeuren vergaderingen en opleidingen steeds vaker op afstand, door middel van onlinetoepassingen. Deze tendens zal niet verdwijnen wanneer

de pandemie voorbij zal zijn. Daarom is het des te belangrijker dat deze vergaderingen en opleidingen toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor personen met een handicap.

Naar aanleiding van een aantal beleids(her)oriëntaties van de regering werden volgende adviezen uitgebracht:

- **2021/06** over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2016 tot regeling van de samenstelling, de werking en de zetel van het Nationaal College voor socialeverzekeringsgeneeskunde inzake arbeidsongeschiktheid: het ontwerp van KB beoogt meer bepaald het verlengen van de activiteiten van het Nationaal College met twee jaar.
- **2021/09** over het Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV). Het PHV is een geheel van strategische investeringen en structurele hervormingen waarmee zowel de gevolgen van de COVID-19-crisis als de uitdagingen van de toekomst moeten worden aangepakt. De financiering wordt gewaarborgd door de Europese fondsen.
- **2021/14** over de richtlijn 2019/1158 van het Europees Parlement en de NHRPH van 20 juni 2019 betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers. De richtlijn heeft tot doel te komen tot gelijkheid tussen mannen en vrouwen wat hun kansen op de arbeidsmarkt en de behandeling op het werk betreft. De richtlijn wil het voor werknemers die ouders of mantelzorgers zijn mogelijk maken om werk en gezinsleven beter te combineren.
- **2021/16** over het voorontwerp van het federaal plan voor duurzame ontwikkeling (FPDO), opgesteld door de Interdepartementale Commissie voor duurzame ontwikkeling.
- **2021/20** over de beperking van plastic rietjes voor eenmalig gebruik, naar de omzetting van de Europese richtlijn uit 2019.
- **2021/21** over de evaluatie van de wet van 17 mei 2019 tot erkenning van de mantelzorgers. Door middel van een vragenlijst wil de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid de nodige informatie verzamelen bij de betrokken instellingen met het oog op de evaluatie van de wet van 17 mei 2019 tot erkenning van de mantelzorgers. In de wet zelf is bepaald dat de evaluatie ervan vóór 31 december 2021 aan de wetgevende kamers moet worden voorgelegd.
- **2021/25** over het Federaal Actieplan Handicap van Minister Karine Lalieux, dat als doel heeft om de handistreaming en de uitvoering van de rechten van personen met een handicap (PMH) op federaal niveau te waarborgen.
- **2021/26** over het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap houdende de aanpassing van de bevoegdheid van de Commissie voor sociaal hulpbetoon aan personen met een handicap.
- **2021/27** over het ontwerp van fiscale hervorming van de Minister van Financiën.
- **2021/31** over de Back to work-hervorming. De regering wil de tewerkstellingsgraad verhogen, o.a. door meer in te zetten op de terugkeer naar het werk van personen met gezondheidsproblemen.
- **2021/34** over het federaal plan tegen armoede en ongelijkheid 2021-2024.
- **2021/37** over het belang van handicap in de Interministeriële Conferenties, meer bepaald in de Interministeriële Conferentie Welzijn, sport en familie, deel Personen met een handicap. De NHRPH vraagt dat de Interministeriële Conferentie Welzijn, sport en familie, deel Personen met een handicap, zo snel mogelijk weer bijeenkomt. De NHRPH vraagt ook dat de handicapdimensie in de andere IMC's wordt opgenomen.

- **2021/40** over de wijziging van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering. Het wetsontwerp om justitie menselijker, sneller en straffer te maken wijzigt enkele artikelen van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering.

Toegankelijkheid en mobiliteit kwamen eveneens geregeld aan bod in de adviezen:

- *Over mobiliteit en vervoer:*
 - **2021/12** over de verzekering van elektrische rolstoelen. De NHRPH heeft kennis genomen van het arrest nr. 15/2021 van 28 januari 2021 van het Grondwettelijk Hof over artikel 43 van de wet van 2 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake economie (artikel 2bis van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen).
 - **2021/13** over een ontwerp van een kaart of bord dat voertuigen voor het gemeenschappelijk vervoer van personen met een handicap toelaat om de busstrook op de rijweg te gebruiken. In het kader van toekomstige aanpassingen van de Wegcode wordt een piste onderzocht waarbij voertuigen bij het georganiseerd vervoer van personen met een handicap op de voorbehouden busstrook van de rijbaan mogen rijden mits het duidelijk zichtbaar aanbrengen van een nog te creëren kaart.
 - **2021/39** over het verbeteren van de verkeersveiligheid. De Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid bereidt een Federaal Actieplan Verkeersveiligheid voor dat het verkeer in België veiliger moet maken voor iedereen. In het kader van 'Go for Zero', dat streeft naar nul verkeersslachtoffers, was er al een bevraging van het publiek en de stakeholders. De NHRPH zetelt als stakeholder in deze Commissie. De NHRPH vraagt bijzondere aandacht voor de personen met een handicap als zwakke weggebruikers.
- *Over de NMBS en het treinverkeer:*
 - **2021/01** over de nieuwe M7-rijtuigen van de NMBS. De NMBS is al meerdere jaren bezig met de vernieuwing van haar wagenpark. Ze heeft daarvoor een aantal bestellingen geplaatst voor dubbeldeksrijtuigen van het type M7. De eerste generatie (BDx – 63cm hoogte) rijdt al rond, de tweede is nog in uitvoering.
 - **2021/02** over de toegankelijkheid van de NMBS voor personen met een handicap. De NHRPH is al vele jaren een pleitbezorger voor een toegankelijker spoorverkeer in België voor personen met een handicap en personen met een beperkte mobiliteit (PBM). Naar aanleiding van het bekendmaken van het Regeerakkoord van de regering-De Croo I en de Beleidsnota van de heer Georges Gilkinet, de Minister van Mobiliteit, publiceert de NHRPH een lijst met 10 prioriteiten voor de toegankelijkheid van het spoorverkeer voor personen met een handicap.
 - **2021/18** over het nieuwe openbaredienstencontract voor de NMBS en het nieuwe performantiecontract voor Infrabel. De regering-De Croo en de NMBS bereiden het nieuwe openbaredienstencontract voor. Het vorige contract, toen nog beheerscontract genoemd, dateert van 2008. Het liep tot 2012 en werd daarna telkens - in licht aangepaste vorm - verlengd. Er wordt ook een performantiecontract onderhandeld tussen de federale regering en Infrabel.
- *Over het parkeerbeleid:*
 - **2021/19** over de wijziging van de procedure voor de behandeling van prioritaire aanvragen voor de toekenning van parkeerkaarten voor personen met een handicap. DG HAN acht het noodzakelijk haar procedure voor het verkrijgen van een parkeerkaart te wijzigen voor personen met een handicap (PMH) die zich in de progressieve en terminale fase van hun ziekte bevinden.

- 2021/32 over de scancars en het gebruik van de parkeerkaart voor personen met een handicap. De NHRPH ontvangt steeds vaker klachten van personen met een handicap die beboet worden voor het parkeren met een parkeerkaart voor personen met een handicap na parkeercontrole door een zogenaamde scancar.
- *Over de toegankelijkheid van bepaalde producten en diensten:*
 - 2021/05 over de toegankelijkheid van draagbare betaalterminals in winkels. Sinds enige tijd maken leden van de NHRPH, maar ook externe personen, melding van het gebruik door handelaren van draagbare betaalterminals die blinde/slechtziende personen en personen met spasticiteit niet toelaten om veilig en zelfstandig betalingen te verrichten voor aangekochte goederen of diensten. Dit komt steeds vaker voor en dreigt een wijdverbreid probleem te worden, niet alleen in winkels, maar ook in andere ondernemingen die openstaan voor het publiek (bijvoorbeeld de banksector). Er moet dringend actie worden ondernomen.
 - 2021/30 over de invoering van een universele bankdienst (UBD). Het doel van de universele bankdienst is om iedere burger die geen toegang heeft tot online bankdiensten op een andere manier toch toegang te geven tot deze diensten: papieren versie, fysiek contact, ...
 - 2021/29 over het 7e beheerscontract van bpost. Het zesde beheerscontract van de bpost liep tot in 2020. De federale regering heeft op vrijdag 23 juli 2021 het zevende beheerscontract met bpost goedgekeurd, waarna het moet worden goedgekeurd door de Europese Commissie.
- *Over de toegang tot de arbeidsmarkt:*
 - 2021/07 over de invoering van een maatregel voor de aanpassing van de thuiswerkposten van de federale ambtenaren met een handicap. De Minister van Ambtenarenzaken overweegt een maatregel in te voeren om het telewerk voor federale ambtenaren met een handicap te ondersteunen.
- *Ten slotte is ook de Grondwet aangepast om de inclusie van personen met een handicap te versterken:*
 - 2021/15 over de voorgestelde herziening van artikel 23 van de Grondwet teneinde dat artikel aan te vullen ter bekrachtiging van het recht op mobiliteit. In het Parlement is een voorstel ingediend om artikel 23 van de Grondwet te herzien en daarin het recht op mobiliteit op te nemen.

En natuurlijk is er ook de materie waarvoor de NHRPH in het leven werd geroepen: de tegemoetkomingen voor personen met een handicap:

- 2021/04 over de communicatie van DG Personen met een handicap (DG HAN) over de hervormingen die van invloed zijn op de huidige en potentiële uitkeringsgerechtigden. In de laatste weken van 2020 werd een groot aantal hervormingen van de regelgeving doorgevoerd die gevolgen hebben voor (potentiële) begunstigden van tegemoetkomingen. Deze hervormingen worden begin dit jaar 2021 van kracht.
- 2021/11 over drie ministeriële besluiten houdende delegatie van bevoegdheden waarbij bevoegdheden worden overgedragen aan de Directie-generaal Personen met een Handicap (DG HAN). De administratie krijgt op die manier meer autonomie en wordt onafhankelijker van de Minister over de zaken in verband met de toekenning van tegemoetkomingen aan personen met een handicap, de tegemoetkomingen in verband met verblijfsvergunningen voor meer dan 90 dagen in het buitenland, en het beslissen over de terugvordering van onverschuldigd betaalde tegemoetkomingen.

- **2021/17** over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en de integratietegemoetkoming (IT) houdende de inperking van de gevolgen van de 'prijs van de arbeid'.
- **2021/22** over het ontwerp van koninklijk besluit houdende verhoging van het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming met toepassing van artikel 6, §6, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Een ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel het basisbedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming bedoeld bij artikel 6, §1, eerste lid, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap met 2 % te verhogen met toepassing van het interprofessioneel akkoord 2021.
- **2021/33** over het routeplan van het programma Excel HAN. Het programma Excel HAN is gericht op het verbeteren van het kwaliteitsbeheer van de DG Personen met een handicap (DG HAN).
- **2021/35** over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming houdende beperking van de gevolgen van de 'prijs van de arbeid'. Het advies is met spoed uitgebracht. Een nieuw ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming houdende beperking van de gevolgen van de 'prijs van de arbeid' zal aan de Ministerraad worden voorgelegd.
- **2021/38** over het TRIA-project. Tijdens zijn plenaire vergadering van 18 oktober 2021 heeft de NHRPH geluisterd naar de heer Johan Moeyaert Crisismanager, over de ontwikkeling van het TRIA-project. TRIA is het toekomstige programma dat zal worden ingevoerd voor de behandeling van de aanvragen voor tegemoetkomingen aan personen met een handicap, aanvragen voor parkeerkaarten en aanvragen voor een erkenning voor het verkrijgen van bepaalde sociale en fiscale vergoedingen.

De NHRPH ontvangt de adviesaanvragen vaak zeer laat. Vaak ook wordt er in voorstellen te weinig rekening gehouden met de bijzondere noden en wensen van personen met een handicap. Het noodzakelijke voorafgaande overleg met de deelgebieden om de ongewilde gevolgen te ondervangen vindt niet altijd plaats. Dit leidt tot tekorten en vergt een herziening achteraf, wat ofwel nooit ofwel erg laat gebeurt. Door de belanghebbenden van meet af aan bij de denkoefening te betrekken, kunnen onvolledige of ontoereikende oplossingen worden vermeden. Daarom bracht de NHRPH op eigen initiatief het volgende advies uit:

- **2021/42** over de procedure voor de raadpleging van de NHRPH. Het advies is bedoeld om de politieke wereld te herinneren aan de procedure voor de raadpleging van de NHRPH.

De adviezen van de NHRPH zijn niet bindend en heel wat ervan blijven zonder gevolg. De NHRPH begrijpt dat de politici en het maatschappelijk middenveld binnen hun rol moeten blijven. Niettemin vereist participatieve democratie een regelmatige en concrete integratie van de standpunten. Artikel 4.3 van de UNCRPD benadrukt de noodzaak van een constructieve deelname van personen met een handicap aan de denk- en besluitvormingsprocessen die betrekking op hen hebben. De NHRPH vindt dat de politici op zijn minst moeten toelichten welk gevolg aan een advies wordt gegeven en ook waarom het niet wordt gevolgd.

De adviezen worden ook zo ruim mogelijk verspreid: zij worden naar de 2.705 abonnees van de nieuwsbrief verstuurd en kunnen integraal worden geraadpleegd op de website van de NHRPH.

Deel III.

Samenwerking met het beleid

1. Federaal Actieplan Handicap

Het Federaal Actieplan Handicap 2021-2024 van mevrouw Karine Lalieux, Minister belast met personen met een handicap, moet het beleid ertoe aanzetten de opvattingen en aanpak op het vlak van het beleid van personen met een handicap duurzaam te veranderen. De ambitie van het plan is om progressief alle hindernissen weg te nemen die personen met een handicap ondervinden, opdat ze hun leven volwaardig en autonoom vorm kunnen geven en zich ten volle kunnen ontwikkelen.

Het Actieplan bestaat uit maatregelen die worden uitgewerkt door bevoegde Ministers en administraties met ondersteuning van de Minister belast met personen met een handicap.

De NHRPH heeft meermaals met Minister Karine Lalieux samengezeten over de reikwijdte en de concrete verwezenlijking van het Actieplan. De NHRPH heeft voortdurend gewezen op de noodzaak van een snel en regelmatig overleg met de gehele regering en de NHRPH. De NHRPH herinnert de Ministers er tijdens al hun vergaderingen aan dat personen met een handicap dezelfde rechten hebben als iedere andere burger en dat het huidige beleid en de ondernomen acties ook moeten beantwoorden aan de behoeften aan autonomie en integratie van personen met een handicap.

2. Samenwerking met de Minister belast met personen met een handicap, mevrouw Karine Lalieux

De NHRPH vergadert elke maand met een kabinetsmedewerker van Minister Lalieux. De NHRPH heeft elk trimester ook een onderhoud met de Minister Lalieux zelf.

De permanente acute dossiers worden er besproken (toegankelijkheid, tewerkstelling, parkeerkaarten, de werking van DG HAN ...) evenals de op dat moment actuele uitdagingen en dossiers (COVID-19, lopende wetswijzigingen, ...). Ook het BDF neemt deel aan de vergaderingen.

3. Samenwerking met de Minister bevoegd voor mobiliteit, de heer Georges Gilkinet

De NHRPH gaf in 2021 meerdere adviezen over toegankelijkheid in ruime zin (zie hoger). Jammer genoeg bleef een directe samenwerking met de Minister uit, ondanks herhaaldelijk aandringen van de NHRPH.

4. Samenwerking met de Minister van klimaat, leefmilieu, duurzame ontwikkeling en Green Deal van België, mevrouw Zakia Khattabi

Het verdrag van de VN inzake de rechten van personen met een handicap schrijft voor dat de rechten van personen met een handicap in alle domeinen van het leven moeten gelden en tot ontwikkeling kunnen komen. Op 5 mei 2021 had de NHRPH een ontmoeting met mevrouw Khattabi.

De NHRPH herinnerde eraan dat de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) ook betrekking hebben op de strijd tegen uitsluiting en armoede van mensen met een

handicap en dat het van essentieel belang is dat plannen en maatregelen in verband met klimaatverandering, circulaire economie, groener reizen, digitalisering, enz. ook financieel en technisch toegankelijk zijn voor personen met een handicap.

5. Samenwerking met de Minister bevoegd voor sociale zaken en volksgezondheid, de heer Frank Vandenbroucke

Gezondheidszorg moet toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor personen met een handicap. In april 2021 had de NHRPH een onderhoud met de Minister.

Onder de dossiers over volksgezondheid heeft de NHRPH 4 essentiële kwesties in verband met de integratie van personen met een handicap benadrukt: Toegang van personen met een handicap tot "Back to Work" en hun daadwerkelijke ondersteuning gedurende het hele proces, de averechtse werking van artikel 100, § 1, van gecoördineerde wet van 14 juli 1994 over de toegang tot arbeid voor personen met een handicap en over de Back to Work; de delegatie van verpleegkundige handelingen; de toegang tot logopedie voor patiënten die lijden aan de ziekte van Alzheimer of bij wie het intelligentiequotiënt een belemmering vormt voor de toegang tot logopedie. De Minister beloofde deze dossiers op te volgen. Ook de concrete beoordeling van de vergoedingscriteria voor thalidomidepatiënten werd besproken.

6. Artikel 22ter van de Belgische Grondwet

In 2020 mochten het BDF en de NHRPH het woord nemen in de senaat om over de introductie van artikel 22ter in de Grondwet te praten. Op 11 maart 2021 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers de door de Senaat ingediende tekst met een specifieke bepaling voor personen met een handicap goedgekeurd. De tekst luidt als volgt:

In titel II van de Grondwet wordt een artikel 22ter ingevoegd, luidende: "Art. 22ter. Iedere persoon met een handicap heeft recht op volledige inclusie in de samenleving, met inbegrip van het recht op redelijke aanpassingen. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht."

Deze specifieke bepaling verankert de rechten van personen met een handicap, zoals vastgelegd in het Verdrag van de Verenigde Naties, in de grondwet.

Deze verankering in de Grondwet zal ook juridische gevolgen hebben. Tot nu toe hebben de Raad van State en het Grondwettelijk Hof algemene artikelen gebruikt om eventuele discriminatie of inperking van rechten van personen met een handicap te censureren (artikelen 10 en 11 over gelijkheid, artikel 22 over het privéleven, artikel 23 over economische, sociale en culturele rechten, ...). Een gerichte verwijzing in de Grondwet zal de rechter dan ook een extra rechtsgrondslag bieden.

Met deze opname in de Grondwet, verwacht de NHRPH dat nieuwe regelgeving en maatregelen een autonome en inclusieve deelname aan de samenleving door personen met een handicap zullen verzekeren : de verplichting van het bouwen van toegankelijke sociale woningen, het vaststellen van bindende regels voor tewerkstelling, het verhogen van de tegemoetkomingen, het systematiseren van gebarentaal in de contacten met de openbare diensten, het toegankelijk maken of voorzien van assistentie in alle publieke transport, enz.

7. Febelfin

De NHRPH heeft in 2021 in april en oktober samengezeten met Febelfin (de Belgische Federatie van de Financiële Sector) om belangrijke kwesties te bespreken rond de toegankelijkheid van bankdiensten voor personen met een handicap. De NHRPH herinnerde eraan dat alle bankgoederen en -diensten ook toegankelijk moeten zijn voor personen met een handicap: hiervoor moet altijd aan 5 voorwaarden worden voldaan, namelijk:

- bereikbaarheid (de bank is vlot en veilig bereikbaar);
- betreedbaarheid (elke bank moet veilig en vlot betreedbaar zijn qua oriëntatie, fysiek maar ook digitaal betreedbaar);
- bruikbaarheid (mogelijk om zelfstandig de aanwezige faciliteiten te gebruiken);
- en begrijpbaarheid (alle relevante informatie is voor iedereen leesbaar en begrijpbaar).

Febelfin beloofde een handvest in die zin op te stellen (dat naar verwachting in de tweede helft van 2022 zal worden afgerond).

8. Verkiezingen

Op 17/12/2021 nam de NHRPH deel aan een vergadering van Binnenlandse Zaken over de toegankelijkheid van de verkiezingen. Op de agenda stonden de volgende punten:

1. Wetsvoorstel over stemmen per brief
2. Bijstand in het stembureau door een andere kiezer
3. Toegang tot verkiezingsprogramma's van partijen
4. Toegankelijke TV-debatten
5. Gratis transport - informatie
6. Nationale enquête na de verkiezingen

In 2022 volgen een opvolgingsvergadering en een advies van de NHRPH.

Bijlage I - Samenvatting van de plenaire vergaderingen

18/01/2021

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) hield op 18 januari 2021 zijn maandelijkse plenaire vergadering.

De contactpersoon van de DG Personen met een handicap (DG HAN) kwam de cijfers van de dossierbehandeling voorstellen.

De NHRPH is ongerust. De voorraad te behandelen dossiers is al vrij hoog en dreigt nog ernstig toe te nemen. Volgende factoren zorgen kunnen de voorraad nog te behandelen dossiers doen groeien:

- In december 2020 was er zoals elk jaar een toename van het aantal herzieningen.
- De verlaging van de minimumleeftijd voor de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en integratietegemoetkoming (IT) zullen ook voor meer aanvragen zorgen.
- Het afschaffen van de "prijs van de liefde" en de hervorming van de "prijs van de arbeid" zullen meer aanvragen en herzieningen met zich meebrengen.
- Het aantal nieuwe aanvragen is momenteel laag wegens COVID-gerelateerde moeilijkheden en beperkingen. Er valt dus een inhaalbeweging te verwachten na de pandemie.

De NHRPH vraagt van de DG HAN een gedetailleerde analyse van de voorraad dossiers (met de knelpunten) en een concreet plan om de achterstand weg te werken.

De NHRPH wenst ook meer informatie over de ontwikkeling van TRIA, het toekomstige ICT-programma voor de dossierbehandeling, en zal deelnemen aan een werkgroep die de werkzaamheden opvolgt.

De NHRPH bereidde een aantal adviezen voor.

- Een advies op vraag van de heer André Gubbels, Directeur-generaal van de DG HAN, over het Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming, in het kader van de tijdelijke werkloosheid (advies [2021/03](#))
- Een advies op eigen initiatief voor over de communicatie van DG HAN m.b.t. de hervormingen die gevolgen hebben voor personen met een handicap die (potentieel) recht hebben op een tegemoetkoming (advies [2021/04](#))
- Een advies op eigen initiatief over de toegankelijkheid van draagbare betaalterminals in de handel.

Vanzelfsprekend bleef ook de opvolging COVID-19 op de agenda. De NHRPH neemt deel aan de Task Force 'Kwetsbare groepen' om er de personen met een handicap te vertegenwoordigen. Dr. Ri De Ridder gaf een presentatie over de vaccinatiestrategie in België. De leden opperden een aantal bezorgdheden en aandachtspunten. Die werden daarna schriftelijk aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid bezorgd.

Overigens komt de NHRPH in zijn huidige samenstelling aan het eind van zijn mandaat.

Vanaf februari zal de NHRPH in vernieuwde samenstelling samenkomen (na publicatie van de ledenlijst in het Belgisch Staatsblad).

22/02/2021

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) hield op 22 februari 2021 zijn maandelijkse plenaire vergadering.

Mevrouw Karine Lalieux, Minister belast met Personen met een handicap, kwam ook op bezoek ter gelegenheid van de installatie van de nieuwe NHRPH.

De Minister feliciteerde de leden met hun engagement. Zij zal nauw blijven samenwerken met de NHRPH.

De Voorzitter van de NHRPH, mevrouw Gisèle Marlière, herinnerde iedereen aan de inzet die van elk lid wordt verwacht. Zij benadrukte het belang van samenwerking, een proces dat de individuele expertises van de leden overstijgt en combineert.

De contactpersoon van de DG Personen met een handicap (DG HAN) presenteerde de cijfers van de dossierbehandeling. De voorraad nog te behandelen dossiers vertoont een stijgende tendens. De pas in werking getreden hervormingen inzake de tegemoetkomingen volstaan niet om deze stijging te verklaren. DG HAN belooft een grondige analyse in de komende maanden. De NHRPH zal de ontwikkeling van de cijfers op de voet volgen.

In het kader van het TRIA-project (het informaticasysteem in ontwikkeling voor het dossierbeheer van tegemoetkomingen voor personen met een handicap) van DG HAN heeft de NHRPH binnen DG HAN (via thematische werkgroepen) en binnen de stuurgroep van het project een reeks werkvergaderingen aangevat met de betrokken socialezekerheidsorganen.

Vanzelfsprekend bleef ook de opvolging van COVID-19 op de agenda. De toegankelijkheid van de informatie en van de vaccinatiecentra zelf kwam aan bod. Hoewel dit een regionale bevoegdheid is, blijft de NHRPH dit punt met aandacht volgen wegens zijn betrokkenheid bij de Task Force 'Kwetsbare groepen'.

Het kabinet van de heer Thomas Dermine, Staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, kwam de grote lijnen van het toekomstige Belgische plan voor herstel en veerkracht (Recovery & Resilience Plan) voorstellen. Dit plan moet vóór eind april 2021 bij de Europese Commissie worden ingediend. De NHRPH benadrukte het belang van een transversale benadering van handicap en de noodzaak om in alle onderdelen van het plan en in de te financieren projecten rekening te houden met de behoeften van personen met een handicap. De NHRPH had het op prijs gesteld meer informatie te ontvangen over de concrete projecten. Gezien het belang van dit dossier zal de plenaire vergadering hierover een advies uitbrengen.

15/03/2021

Op 15 maart 2021 hield de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) zijn maandelijkse plenaire vergadering.

De contactpersoon van de DG Personen met een handicap (DG HAN) stelde de cijfers voor van de dossiers van tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Het aantal dossiers in behandeling is ongeveer gelijk gebleven. Vanaf 1 april 2021 zal een "data analyst" de oorzaken van de achterstand onderzoeken.

Ondertussen hebben de leden van de NHRPH beslist wie van welke werkgroep deel zal uitmaken.

Verder heeft de NHRPH 2 ontwerpen van advies goedgekeurd:

- Advies **2021-09** over het Plan voor Herstel en Veerkracht (PRR)
- Advies **2021-11** over 3 Ministeriële besluiten houdende delegatie van bevoegdheden aan DG HAN

De NHRPH besprak ook 2 andere ontwerpen van advies:

- Een ontwerp van advies over de verzekering van elektrische rolstoelen
- Een ontwerp van advies over een kaart waarmee voertuigen voor gemeenschappelijk vervoer van personen met een handicap de busstrook van de rijbaan mogen gebruiken.

Deze ontwerpen zullen worden bijgewerkt en opnieuw voorgelegd aan de leden van de NHRPH.

Tot slot gaat de NHRPH een specifieke werkgroep oprichten voor het onderzoek van een adviesvraag van de heer Pierre-Yves Dermagne, Minister van Economie en Werk, over de implementatie van de richtlijn 2019/1158 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 over het evenwicht tussen het beroeps- en privéleven van familieleden en mantelzorgers.

19/04/2021

Op 19 april 2021 hield de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) zijn maandelijks plenaire vergadering.

De contactpersoon van de DG Personen met een handicap (DG HAN) presenteerde de cijfers over de behandeling van dossiers voor tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Het aantal dossiers in behandeling blijft stabiel. Een data analyst is onlangs aan de slag gegaan bij DG HAN. Die moet de NHRPH een nauwkeurige analyse van het dossierbeheer verschaffen.

De NHRPH wacht op duidelijke antwoorden over het aantal dossiers met een aanzienlijke behandelingsachterstand. De NHRPH had graag nadere informatie gekregen over het aantal dossiers volgens het type van aanvraag, zeker nu met de hervormingen inzake de "prijs van de liefde" en "IVT/IT vanaf 18 jaar". Bovendien ontvangt DG HAN nog steeds veel aanvragen voor tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden (THAB), ook al ligt die bevoegdheid sinds 1 januari 2021 bij de deelstaten. Om de afhandeling te vergemakkelijken, stuurt DG HAN die aanvragen rechtstreeks door naar de bevoegde deelstaten en niet terug naar de aanvragers.

De plenaire vergadering heeft een nota met aanbevelingen goedgekeurd die zij graag opgenomen zou zien in het **federale actieplan voor personen met een handicap van Minister Karine Lalieux**. Deze nota is inmiddels aan de Minister bezorgd.

De NHRPH heeft het ontwerp van advies **2021-13** over een ontwerp van kaart of bord

goedgekeurd waarmee voertuigen voor gemeenschappelijk vervoer van personen met een handicap gebruik kunnen maken van het rijvak dat voorbehouden is voor bussen.

De NHRPH heeft ook een ontwerp van advies aangenomen over een voorstel tot herziening van artikel 23 van de Grondwet, teneinde dit aan te vullen met het recht op mobiliteit. Dit advies zal binnenkort worden gepubliceerd.

Het bureau van de NHRPH heeft op 12 april via videoconferentie een ontmoeting gehad met de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de heer Frank Vandenbroucke. De gedachtewisseling was zeer interessant en de Minister beloofde de vragen over verschillende dossiers van de NHRPH zeer snel te beantwoorden.

Verder heeft het bureau van de NHRPH op 13 april een ontmoeting gehad met Febelfin en de 4 grote banken van het land om belangrijke kwesties te bespreken rond de toegankelijkheid van bankdiensten voor personen met een handicap.

Ten slotte sprak de plenaire vergadering over het toekomstige openbaredienstencontract van de NMBS en de eisen van de NHRPH.

17/05/2021

Op 17/05/2021 hield de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) zijn maandelijks plenaire vergadering.

De NHRPH werkt aan een positienota over de deelname van personen met een handicap aan beslissingsprocessen. Het ontwerp zal worden bijgewerkt aan de hand van de opmerkingen van de leden.

De vertegenwoordiger van de DG Personen met een handicap (DG HAN) kwam de cijfers voorstellen van de dossierbehandeling voor het verkrijgen van tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Zoals voorspeld was er een toename van automatische herzieningen van de Inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) naar aanleiding van de verlaging van de minimumleeftijd van 21 naar 18 jaar. Eens te meer uitte de NHRPH zijn bezorgdheid over de toename van het aantal dossiers in behandeling. De NHRPH vraagt om een plan op te stellen om de voorraad snel weg te werken.

De NHRPH besprak een aantal ontwerpen van advies over:

- Het nieuwe openbaredienstencontract tussen de federale regering en de NMBS en het performantiecontract tussen de federale regering en Infrabel.
- Het Federaal plan Duurzame ontwikkeling.
- De implementatie van de EU-richtlijn over vakantie voor werknemers.
- Het KB tot wijziging van het KB van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming houdende de inperking van de gevolgen van de 'prijs van de arbeid'. Voor dit ontwerp van advies kwam de heer Yves De Smedt (DG HAN) bijkomende uitleg geven.
- Voorrangsregels bij het toekennen van parkeerkaarten voor personen met een handicap in geval van medische hoogdringendheid. De vertegenwoordiger van DG HAN legde de motivatie en het doel van die actie uit.

21/06/2021

Op 21/06/2021 hield de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) zijn maandelijkse plenaire vergadering.

De achterstand bij de dossierbehandeling blijft een aandachtspunt. De DG Personen met een handicap zal na de zomer met verklaringen en oplossingen komen.

Mevrouw Karine Lalieux, Minister van Pensioenen en Sociale Integratie, belast met Personen met een Handicap, Armoedebestrijding en Beliris, nam virtueel deel aan de plenaire vergadering. Zij presenteerde de belangrijkste maatregelen van het Federaal Plan Handicap 2021-2024. De NHRPH zal met spoed een advies uitbrengen.

De plenaire vergadering besprak volgende ontwerpen van advies en keurde ze goed:

- Advies **2021/12** betreffende de verzekering van elektrische rolstoelen,
- Advies **2021/17** betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming houdende de inperking van de gevolgen van de "prijs van de arbeid",
- Advies **2021/20** over de beperking van plastic rietjes voor eenmalig gebruik,
- Advies **2021/21** over de evaluatie van de wet van 17 mei 2019 tot erkenning van de mantelzorgers.

De plenaire vergadering heeft het ontwerp van standpuntnota over de deelname van personen met een handicap aan het besluitvormingsproces, opgesteld door de interne werkgroep "Ethiek", goedgekeurd.

20/09/2021

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) hield op 20 september 2021 zijn maandelijkse plenaire vergadering.

Mevrouw Karine Lalieux, Minister van Pensioenen en Sociale Integratie, belast met Personen met een Handicap, Armoedebestrijding en Beliris, nam ook deel aan de plenaire vergadering. Ze gaf een stand van zaken na de goedkeuring van het **Federaal Actieplan Handicap** door de Ministerraad. Ze zal de NHRPH en Unia betrekken bij het beleid en erop toezien dat ook de voltallige regering dat zal doen. De NHRPH vroeg de Minister om het plan ook in het Duits te laten vertalen.

De achterstand bij de dossierbehandeling binnen de DG Personen met een handicap blijft een aandachtspunt. De NHRPH bereidt een persbericht voor.

De heer Peter Samyn, Voorzitter van de FOD Sociale Zekerheid en de DG Personen met een handicap, stelde de roadmap van het project ExcelHan voor, een project voor een toegankelijker, efficiëntere en klantvriendelijkere DG. De NHRPH vraagt om rekening te houden met de bevindingen van FIA (Federale Interne Audit) en ook de partners, gebruikers en gebruikersorganisaties meer te betrekken. Verder is ook inclusieve communicatie belangrijk. Naast een uitbreiding van het personeel moet ook het bestaande personeel

worden ondersteund. In dit kader keurde de NHRPH ook zijn ontwerp van advies **2021/33** over ExcelHan goed.

De plenaire vergadering besprak ook volgende ontwerpen van advies en keurde ze goed:

- Advies **2021/26** over de bevoegdheden van de Commissie voor sociaal hulpbetoon,
- Advies **2021/28** over vergaderingen en opleidingen op afstand,
- Advies **2021/30** over de universele bankdiensten,
- Advies **2021/31** over de hervorming van het programma "Back to work".

18/10/2021

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) hield op 18 oktober 2021 zijn maandelijkse plenaire vergadering.

De Voorzitter van de FOD Sociale Zekerheid, Peter Samyn, en de business manager van "TRIA" (opvolger van het informaticaprogramma "TETRA"), het informaticaproject voor het beheer van de aanvragen om tegemoetkomingen en erkenning (wet van 27 februari 1987 en afgeleide rechten), stelden de stand van zaken voor van de uitvoeringsprocedures van het project. De NHRPH is lid van het stuurcomité van het project en wil de garantie dat geen enkele gerechtigde negatieve gevolgen zal ondervinden van de toekomstige migratie. De NHRPH bereidt een advies voor.

De vertegenwoordigers van de DG Personen met een handicap lichtten de evolutie van de achterstand in de dossierbehandeling toe. De NHRPH zal de directeur-generaal eraan herinneren dat een terugkeer naar een correct en efficiënt beheer van de dossiers noodzakelijk is.

De plenaire vergadering besprak ook volgende ontwerpen van advies en keurde ze goed:

- Advies **2021/27** over de toekomstige belastinghervorming van de Minister van Financiën, de heer Vincent Van Peteghem;
- Advies **2021/34** over het federaal armoedepan 2021-2024.

Ook werd een ontwerp van advies over een interministeriële conferentie (IMC) over handicap besproken en van commentaar voorzien. De bijgewerkte versie zal elektronisch worden goedgekeurd.

Het activiteitenverslag van de NHRPH voor het jaar 2020 werd gepresenteerd. De publicatie is gepland voor eind 2021.

22/11/2021

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) hield op 22 november 2021 zijn maandelijkse plenaire vergadering.

Naar aanleiding van het afgelopen begrotingsconclaaf kondigde het Kabinet van Minister Lalieux aan dat het secretariaat van de NHRPH slechts één nieuwe medewerker krijgt en niet de gevraagde drie. De NHRPH vindt dit onaanvaardbaar:

- De personeelsleden van het secretariaat die de laatste jaren zijn verdwenen (overplaatsing, pensioen, ...) zijn niet allemaal vervangen.
- Het secretariaat bereidt de vergaderingen en de documenten voor en zorgt ook voor de opvolging. De hoeveelheid werk neemt al meerdere jaren toe. Voor meer info: zie het [jaarverslag van 2020](#). In het kader van handistreaming hebben alle federale ministers zich geëngageerd om samen te werken met de NHRPH voor alle beleidsthema's die een impact kunnen hebben op het leven van personen met een handicap. Dat is een goede zaak, maar daarmee is de werklast van het secretariaat wel groter geworden. En deze evolutie is nog maar net begonnen. Het secretariaat wil goed werk afleveren, maar heeft daar steeds minder tijd voor, vooral ook omdat veel adviezen bij hoogdringendheid worden gevraagd.

De plenaire vergadering heeft dan ook aan het Bureau en het secretariaat gevraagd om een boodschap voor de politiek voor te bereiden.

Verder finaliseerde de plenaire vergadering van november twee adviezen:

- Advies [2021-38](#) over Tria, het informaticaprogramma voor de dossierbehandeling bij DG HAN dat momenteel wordt ontwikkeld
- Advies [2021-41](#) over het ontwerp van wetswijziging voor de wet van 05/05/2014 inzake internering

Ook interpelleerde de NHRPH het kabinet-Lalieux en de administratie ook over 27.000 dossiers met fiscale rechtzetting en over de terugwerkende kracht bij de wijzigingen inzake de 'prijs van de liefde' en 'prijs van de arbeid'.

Andere belangrijke dossiers die aan bod kwamen, waren het stellen van bepaalde verpleegkundige handelingen door niet-verpleegkundigen (brief aan Minister Vandenbroucke in voorbereiding) en de gevolgen van parkeercontroles met scancars voor personen met een handicap.

Tot slot hebben de leden uitgebreid de kwaliteit van de vergaderingen op afstand en hun voorbereiding tijdens de laatste 18 maanden besproken en geëvalueerd.

13/12/2021

De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) hield op 13 december zijn laatste maandelijkse plenaire vergadering van 2021.

Vertegenwoordigers van de DG Personen met een handicap (DG HAN) presenteerden de stand van zaken van het dossierbeheer en gaven nadere uitleg over de terugwerkende kracht van de maatregel ter beperking van de effecten van de "prijs van de liefde" (zie ook advies [2020/23](#)).

De Voorzitter van de FOD Sociale Zekerheid en de verantwoordelijke voor het interne project "EXCEL HAN" van DG HAN presenteerden de verdeling van de aan het project toegewezen budgetten naar aanleiding van het begrotingsconclaaf van de federale regering.

Een vertegenwoordigster van Minister Petra De Sutter heeft het wetsontwerp betreffende de hervorming van de telecomwet inzake de sociale tarieven voorgesteld. De leden van de plenaire vergadering hebben het secretariaat verzocht een advies voor te bereiden.

De leden van de plenaire hebben de volgende ontwerpen van advies goedgekeurd:

- Advies **2021/42** over de procedure voor de raadpleging van de NHRPH
- Advies **2021/43** betreffende de verlenging van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht in de context van de COVID-19-pandemie.

Bijlage II - Samenstelling NHRPH (situatie van eind 2021)

De Nationale Hoge raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) telt **20 leden**. De leden worden benoemd door de koning voor een **periode van zes jaar**. Hun mandaat is vernieuwbaar. Deelname aan de vergaderingen geeft hun recht op een zitpenning en terugbetaling van hun reiskosten op forfaitaire basis.

Op 15/02/2021 trad het koninklijk besluit tot benoeming van de leden van de NHRPH voor het mandaat 2021-2027 (KB van 01/02/2021) in werking. De 20 leden van de NHRPH zijn:

- Mevrouw Gisèle MARLIERE, Voorzitster
- Mevrouw Ingrid BORRE, Ondervoorzitster
- Mevrouw Emilie DE SMET, Ondervoorzitster
- De heer Maarten RUYMEN, Ondervoorzitter
- Mevrouw Christine BERLEMONT
- De heer Thomas DABEUX
- Mevrouw Ria DECOOPMAN
- De heer Stéphane EMMANUELIDIS
- Mevrouw Marieken ENGELEN
- De heer Pierre GYSELINCK
- De heer Helmut HEINEN
- De heer Jean-Marie HUET
- De heer Abdelkhalak KAJJAL
- De heer Michel MAGIS
- Mevrouw Nadia MANIQUET
- Mevrouw Karine ROCHTUS
- De heer Joke ROMBAUTS
- De heer Timothy ROWIES
- De heer Stefaan SINGELEEE
- Mevrouw Charlotte POULUSSEN

Het secretariaat van de NHRPH

Het secretariaat van de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) wordt verzorgd door de Directie-generaal Personen met een handicap.

Mevrouw Véronique DUCHENNE, Attaché (FR), verzekert de coördinatie van het secretariaat.

Het secretariaat is samengesteld uit:

- Benjamin LAUREYS (NL), Attaché
- Anne HAVAERT (FR), Attaché
- Olivier MAGRITTE (FR), Attaché

- Khadija BENSALAH (FR), Attaché (tot juni 2022)
- Frédéric VAN DE PERRE (NL), Administratief deskundige
- Marjorie BERLANGER (FR), Administratief medewerkster
- Celie HUYBENS (NL), Attaché (vanaf juni 2022)

Bijlage III - Locatie en logistiek

Administratief gezien maakt de NHRPH deel uit van de FOD Sociale Zekerheid, DG personen met een handicap.

Het secretariaat is gevestigd in de Finance Tower in Brussel.

De FOD steunt de NHRPH op logistieke wijze: door de terbeschikkingstelling van vergaderzalen, vertaaldiensten, ...

De werkingskosten van de NHRPH zijn ten laste van het budget van de FOD Sociale Zekerheid onder het begrotingsartikel 24.55.21121101. De werkingskosten in 2021 bedroegen € 52.658,36.

Bijlage IV - Contact

Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

Secretariaat: Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
Kruituinlaan 50, bus 150
B-1000 Brussel
BELGIË

Telefoon: 02/509.84.21
02/509.83.59

Mail: info@ph.belgium.be

Website: ph.belgium.be

Twitter: twitter.com/csnph